

SARI DUVAR KÂĞIDI // CHARLOTTE PERKINS GILMAN

Toplumsal Roller Üzerine Çarpıcı Bir Metin

Çeviri: Başak Çaka
Resimleyen: Maria Brzowska
DELİDOLU / RESİMLİ ÖYKÜ

Sarı Duvar Kâğıdı, doğumdan sonra sinirsel buhranları yüzünden hekim olan eşinin tavsiyesiyle dinlenmeye geldiği yazlık malikânede, eşinin ve görümcесinin kontrol ve baskılarına rağmen gizlice yazı yazmaya çalışan ve kaldığı odanın sarı duvar kâğıdının desenlerinden dışarı çıkmak isteyen bir kadın olduğuna inanarak delirmeye başlayan bir kadının hikâyesini anlatıyor. Feminist edebiyatın en önemli metinlerinden biri olan *Sarı Duvar Kâğıdı*, toplumsal rollerin hapsettiği bir kadının zihinsel dehlizlerinde gezinerek kurtuluş için deliliğin özgürleştirici potansiyeline işaret ediyor.

#19.yüzyıledebiyatı #kadinedebiyatı
#cinsiyetrolleri #toplumsalbaskı

DİPNOT

- 19. yüzyılın ve kadın edebiyatının en önemli metinlerindendir.
- Toplumsal cinsiyet rolleri ve kadın üzerindeki baskı

konusunu ele alan en önemli öykülerden biridir.
● Pek çok edebiyat ve sanat yapıtını etkilemiş bir eserdir.

YAKIN BAKIŞ

- Charlotte Perkins Gilman'ın yaşamını ve kadın hakları için neler yaptığını araştırıp sınıfta tartışınız.
- Metinde duvar kâğıdı ve çatı katı neyi temsil ediyor olabilir? Öyküde başka semboller var mı?
- Sizce deliliğin neden özgürleştirici bir yanı olabilir?
- Akıl ve duygu karşıtlığı öyküde nasıl verilmiş, tartışınız.
- Öyküdeki mekân ve atmosfer sizce nasıl kurgulanmış?
- *Sarı Duvar Kâğıdı* başka hangi eserlere ilham kaynağı olmuştur? Araştırınız.

“Gilman'ın yaşadıklarından esinlenerek kaleme aldığı metin, kendine ve deli olduğu gerekçesiyle kapatılan, toplumdan uzaklaştırılan diğer kadınlara zarar veren erkek aklının, dönemin psikiyatri biliminin eleştirisi olarak okunabilir.”

Feryal Saygılıgil, *İyi Kitap*

YAZAR HAKKINDA

Birinci dalga feminist akımın önde gelen isimlerinden olan CHARLOTTE PERKINS GILMAN (1860-1935) çok sayıda öykü, roman ve kurmaca dışı eser yazdı. En önemli öykülerinden biri *Sarı Duvar Kâğıdı*, 1892'de, ilk kapsamlı teorik çalışması *Kadınlar ve Ekonomi*, 1898'de yayımlandı. 1915'te sadece kadınların yaşadığı bir ülkeyi anlattığı romanı *Kadınlar Ülkesi*, feminist ütopya türünün önemli örneklerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bu kitabın devamı olarak kurguladığı bir distopya olan *Bizim Ülkemiz* adlı romanı 1916'da yayımlanmıştır.